

El cristià Alfons Comín

ROSER BOFILL

Que l'Alfons Comín tenia una malaltia de mort, tots ho sabíem. Fins i tot ja ens havíem, es pot dir, habituat a preguntar-nos els uns als altres quan ens trobàvem entre amics: “¿L'has vist fa poc? ”, “¿Què fa, com està? ”.

Va ser cap a novembre —si no m'equivoco— quan en Comín es va començar a quedar a casa. A conseqüència d'una caiguda li va venir un fort dolor a l'esquena, de fet era la malaltia que avançava. Des d'aleshores no el vàrem ja veure a reunions, trobades, etc. El mes de setembre, en el Foro del Fet religiós a Majadahonda, havia tingut les seves enceses intervencions. Es parlava sobre conceptes del lúdic i ell va posar com a contrapès el dolor i la creu. I em sembla recordar que, com era tan freqüent en ell, va citar en les seves intervencions a Bernanos, de qui era un deixeble enamorat. L'Alfons, polèmic, incòmode a vegades, era sempre apassionant per apassionat.

Em pregunto qui cita ara i qui citarà en endavant a Bernanos i a Péguy amb aquella profunda comprensió, amb aquella vivència i con-vivència que ho feia l'Alfons.

Com a destacat polític i com a destacat cristià, de l'Alfons Comín s'han escrit i s'escriuran molts articles. (Per què no, en el futur, algun llibre?). No hi ha hagut —tot i estant en desacord amb la seva línia política de tants que no compartien el seu compromís marxista— no hi ha hagut, deia, ningú, que no hagi ressaltat la seva honradesa i el seu coratge.

Hí ha, ara que crec que ens pot ajudar més que mai, tres coses que voldria que l'Alfons ens donés, o almenys jo li demano que me les doni o m'ajudi a aconseguir. La primera és la seva empenta, la seva il·lusió, el seu amor a la vida. És un dels que ha marxat i en el record ha deixat aquell seu somriure vital,

ample; aquella rialla que feia que tothom es trobés tan bé al seu costat.

Han d'haver tingut algun secret especial aquests amics dels quals hom recorda el seu somriure fins i tot després de morts...

En Comín estava sempre a punt de sortir, acabada una jornada de debats, per veure una pel·lícula, prendre un got de vi en una tasca o, com un cop que amb altres amics vàrem coincidir en un congrés a Polònia, recórrer mitja ciutat de nit per beure un vodka polac.

Vital, això era l'Alfons, terriblement vital. Avidament vital. I ho encomanava.

I no es dirà pas que fos un home que no ha sofert. Deixant l'època de persecució i recordant només aquests gairebé set anys darrers en què ja estava malalt, si n'ha passat d'hores de dolor, d'incertesa i segurament —per què no? — potser de por davant la mort! El dolor, el sofriment, es veu, tot el que arrosega darrera seu és fàcil d'endevinar-ho. Ho reflecteix, com una subtil revelació, aquesta anècdota que em va explicar un íntim amic seu. Diu que un dia dels últims temps l'Alfons li va dir: “Ha mort la dona d'en Tal; no em diguis de què ha mort, (havia mort de càncer) digues-me solament: Com ha estat la seva mort? ”. L'amic li va explicar que la dona d'en Tal havia mort suaument. Així mateix va morir ell un mes o dos després.

Aquesta és la segona cosa que voldria que ell ens donés: acceptació del sofriment. Entreveure el misteri que suposa i llençar-s'hi a fons. La resurrecció ve després de la creu. Ell ho sabia, ho vivia, ho pregonava.

I la tercera cosa seria aquella seva entrega a tot el que fos un servei, malgrat que comportés un risc. Jo no recordo haver demanat mai a l'Alfons un favor, un article, un comentari, l'assistència a una taula rodona i que ell hagués dit que no. Era un noi sempre disposat, sempre a punt, sobretot quan el que se l'hi demanava era quelcom per la justícia, per la veritat, pels oprimits. Parlava tant, sempre, sempre, dels oprimits que en un altre la paraula hauria semblat un tòpic.

Aquells seus ulls d'un vivíssim blau tenien la força i l'encís d'encomanar l'alegria, l'empenta, la lluita. Darrera aquell blau, que ara penso que en certs moments, els últims anys, era més misteriosament fosc, com misteriós i fosc és el dolor, s'hi amagava la seva història.

La història d'un cristià.